

Goigs de Santa Eulàlia de Mèrida

El Papiol

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat

Coordenades:

Latitud: 41.43797

Longitud: 2.01105

UTM Est (X): 417380

UTM Nord (Y): 4587850

Classificació

Número de fitxa 08158 - 68

Àmbit: Patrimoni immaterial

Tipologia Música i dansa

Estil / època: Modern Contemporani Popular

Segle XVII-XX

Estat de conservació Bo

Notes de conservació: Es segueixen cantant a l'església

Protecció Inexistent

Accés Obert

Ús actual: Religios

Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Casa Rectoral/La Rectoria](#)

[Església parroquial de Santa Eulàlia](#)

Autoria de la fitxa Juana Maria Huélamo Gabaldón

Data de registre de la fitxa: dt., 04/12/2018 - 01:00

Descripció

Composicions poètiques de caràcter popular dedicades a la Mare de Déu de la Salut del Papiol. Es canten col·lectivament, en el marc dels diversos actes religiosos de cert relleu, a fi de donar gràcies pels béns rebuts, o bé com a pregària per demanar la salut física o espiritual de la comunitat. Formalment, la composició poètica es presenta en versos heptasíl·labs. La primera i última estrofa tenen quatre versos i inclouen la tornada (els dos últims versos), que es van repetint al final de cada estrofa. La resta d'estrofes tenen vuit versos. Mossèn Frederic Martí Albanell (Martí Albanell, 1926:41-44) transcriu l'any 1926 el següent text:

"Esposa del Salvador
la devota Espanya os canta:
socorreu, o verge santa,
aquest poble del Senyor.
Filla del noble Tiberi,
Mérida la cuna os dona,
ilustrant vostra persona
lo catòlich emisferi;
confundint lo vil imperi
de ña ceguera i rencor, etc.
Mostrareu gran compostura
en vostra primera edat;
gran prudencia i gravetat,
i en vostre rostre mesura:
essent tot proba segura
de vostre pur interior, etc.
Quant Dacià en son deliri,
a los cristians persegueix;
vostre esperit se enardeix,
suspirant lo sant martiri,
per esser matizat lliri
en los camps del Redemptor, etc.
Vostre Pare os retirà
temerós en la heretat:
i alli vostra pietatmes i molt mes se inflamà;
esperant que lo tirà
vomités tot son furor, etc.
En la moral pura i sana
os instruí un Sacerdot;
i a Deu os donau del tot
ab vostra amiga Juliana:
puix vostra vida cristiana
fou a la edat superior, etc.
Manan per fi los tirans
fer a sos deus sacrificis,
per preparar nous suplicis
a los ocults cristians;
sos intents sortiren vans
a vostra virtut i ardor, etc.
Fou tant gran vostre esperit
per correr tras lo martiri
que en un celestial deliri
de casa eixireu de nit;

animosa alzau lo crit
devant del jutge traidor, etc.
Reprenéu ab energía,
al jutge la crueltat,
de sos deus la falsetat,
del Prefet la tiranía;
i la lley infame e impia
del furiós Emperador, etc.
Manà lo jutge irritat
azotarvos cruelment,
i tirar oli bullent
sobre vostre cos llagat;
mostrareu serenitat
en mitg de tant gran rigor, etc.
Vostras carns adolorides
obran ab cruels instruments;
i tranquila en los torments,
contemplau vostras feridas;
'Sian en mi repetidas
las llagas del Redemptor'. etc.
En la garrutxa os alzaren
verdugos encarnizats,
i los membres delicats
un per un desconjuntaren;
foch als costats aplicaren
plens de un infernal ardor, etc.
Obriu la boca piadosa
mentres que lo poble clama
i luego la voraz flama
os entra en ella furiosa;
aixi entregàreu ditxosa
lo esperit al criador, etc.
Cual acendrat serafí,
volaren devant de Déu;
i luego ab manto de neu
lo cel vostre cos cubrí;
conservant hasta la fi
vostra innocencia i candor, etc.
Gloria del regne espanyol,
que vostras virtuts pregona,
Eularia, digna patrona
del poble del Papiol;
siau lo nostre consol
en esta vall de dolor, etc.

TORNADA

Puix contrit lo nostre cor
aqui vostres glories canta;
socorren, oh verge santa
aquest poble del Senyor.
V. Specie tua el pulchritudine tua.
R. Intende, próspera, procede et regna.

OREMUS

Omnipotens sempiterne Deus, qui infirma mundi eligis fortia quaeque confundas; da nobis in festiuitate sanctae virginis et martiris tuae Eulaliae congrua deuotione gaudere; et ut potentiam tuam in ejus passione laudemus et ut promissiam nobis percipiamus auxilium. Per Christum Dominum nostrum. Amen."

Història

S'ignora l'origen i l'autor d'aquestes composicions.

En general, per a tota Catalunya, la primera documentació d'aquest gènere poètic es troba al segle XIV (Crònica de Ramon Muntaner (1325-1328) i el primer text conegut de goigs en català és la "Ballada dels goyts de nostre dona en vulgar cathallan a ball redo", conservats al manuscrit del Llibre vermell de Montserrat (de final del segle XIV) (Pons, 1998).

Bibliografia

Martí Albanell, Ms. F. (1926) Notes històriques del Papiol. Barcelona: Arts Gràfiques de Rigol i Cia.
Pons, A (1998) Exposició: "Quin goig de... goigs!" Facultat de Biblioteconomia i Documentació. Universitat de Barcelona. <http://bid.ub.edu/14pons.htm>

GOIGS À LA
VERGE Y
S.^{TA} EU-
PATRONA

GLORIOSA
MARTIR
LARIA
DEL PAPIOL.

ESPOSA del Salvador
la dreta Espanya es canta:
socorreu, ó verge santa,
aquest poble del Senyor.
Filla del noble Tiberi,
Dignada la cuna es dita,
il·lustrant vostra persona
lo catòlic empori;
confundia lo vil imperi
de la espèra y renor, &c.
Mostréu gran compostura
en vostra primera edat;
gran prudència y gravetat,
y en vostre rostre assera:
essent tot proba segura
de vostre pur interior, &c.
Quant Dacià en son deliri,
à los crítics perseguia;
vostre esperit se amedreix,
aspirant lo sant martiri,
per esser martir liri
en los camps del Redemptor, &c.
Vostre País es retat
temerós en la heretat:
y allí vostra pietat
mes y més se inflamà;
esperant que lo tirà
tomés tot son favor, &c.
En la moral pura y sana
es instruí un Sacerdot;
y á Deu es donat del tot
y. *Spécie tua et pulchritudine tua.*

ab vostra amaga Julià:
paix vostra vila cristiana
son á la edat superior, &c.
Diaman per fi los tirans
per á sos deus sacrificis,
per pregar nos seplicis
é los ocults cristians;
sos intents surtiren tuas
á vostra virtut y ardor, &c.
Fos tant gran vostre esperit
per ocrer tras lo martiri
que en un celestial deliri
de casa caixen de mit;
animsos alçada lo crit
devant del jutge traïdor, &c.
Repetíu ab euegla,
al jutge la certitat,
de vos deus la falsedat,
del Pretet la tiranía;
y la llei infame é impia
del furós Emperador, &c.
Maná lo jutge irritat
anostros emedreix,
y tirar oli bullent
solco vostre cos llagat;
mostréu serenitat
en mitj de tant gran rigor, &c.
Vostres carnis adoloridas
obran ab cruels instruments;
y tràmula en los tormentos,
contemplanvostres feridas;

Son en mi repetides
- las llagas del Redemptor, &c.
En la garrista es alzarèn
verdugos encarnats,
y los miembros delicats
un per un descominentment
fach als costats aplicaren
plans de un infernal ardor, &c.
Obria la boca pindosa
nuestra que lo poble clama,
y luego la voraz flama
os entra en ella furiosa;
així entregàreu ditosa
lo esperit al creador, &c.
Quant acutinat seríu,
volíeu devant de Deu;
y luego ab unto de neu
lo cel vostre cos culm;
esservant hasta la fi
vostre innocència y candor, &c.
Gloria del regne espanyol,
que vostra virtutis persona,
Enlaira, digna patrona
del poble del Papiol:
siau lo nostre consol
en esta vall de dolor, &c.
VENEBAU.
Paix condit lo nostre cos
aquí vostra gloria canta;
socorreu, ó verge santa,
aquest poble del Senyor.

OREMUS.
Orate, pèssere procede, et regna.
OREMUS.
Maiposteu sempiterna Deus, qui infirma mundi eligis ut fortia queque confundas; da nobis in festivitate sancte virginis et martiris tue Eulalie congrua devotione gaudere; et ut potentiam tuam in eius passione laudemus, et promissionem nobis percipientium auxiliium. Per Christum Dominum &c. (Per la Viola y ill de Texco, plus del Oll.)